

BROŽURA PROJEKTU

Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova

ŽIVÉ VENKOVSKÉ OBLASTI

OBSAH

1. Služby na venkově

Strana 4

Venkovské Německo na cestě ke gigabitové společnosti

Zlepšení zásobování vodou v chorvatské vesnici

Poskytování veterinárních služeb „u brány farmy“ v Rumunsku

Inovativní a dostupné rehabilitační služby na irském venkově

2. Zaměstnanost na venkově

Strana 13

Založení kolektivní eko farmy ve Francii

Zvýšení konkurenceschopnosti slovenského lokálně vyráběného chleba

Vytváření sítí podporuje místní podniky a pracovní místa na rakouském venkově

Sociální zaměstnávání na litevském venkově

3. Venkovské komunity podporující začlenění

Strana 22

Zapojení zranitelných osob prostřednictvím sociálního zemědělství v Belgii

Návrat mladých lidí na španělský venkov

Bezodpadové sociální zemědělství v Nizozemsku

Využití iniciativy LEADER k podpoře integrace migrantů na evropském venkově

Úvod

Evropský venkov nabízí jedinečný potenciál, pokud jde o kvalitu života, obvykle s levnější půdou a bydlením, větším prostorem, čistším ovzduším a snadnějším přístupem k vysoce kvalitní přírodní krajině ve srovnání s mnoha částmi městské Evropy. Venkovské oblasti, které kombinují tyto přírodní přednosti s odpovídajícími službami, příležitostmi pro rozvoj podnikání a komunitami podporujícími začlenění, jsou místem, kde se může dařit jednotlivcům i profesionálům.

Venkovské oblasti neustále čelí změnám, které jsou vyvolány technologickými, environmentálními, demografickými a politickými trendy ovlivňujícími společnost v Evropě i ve světě. Ačkoli se evropské venkovské oblasti někdy potýkají s problémem udržení služeb, vybavení a obyvatelstva, tyto trendy mohou také vytvářet nové příležitosti pro inovativní řešení. Programy rozvoje venkova (PRV) pomáhají venkovským oblastem vycházet z jejich specifických podmínek a charakteristik, aby se problémy změnil v příležitosti a staly se nebo zůstaly atraktivním místem pro život a práci – a to i v extrémních situacích, jak ukázala nedávná pandemie COVID-19. PRV mohou také významně přispět k růstu nové strategie EU Zelená dohoda tím, že zajistí, aby venkovské oblasti nezůstaly „pozadu“, a že využijí pobídky na podporu živých a udržitelných venkovských oblastí.

„Posílení socioekonomické struktury venkovských oblastí“ je jedním ze tří obecných cílů návrhu Evropské komise pro SZP po roce 2020. Tato brožura o projektech EZFRV se zabývá tím, jak PRV již přispívají ke třem hlavním složkám potřebným pro živé venkovské oblasti: dobře fungující služby, dynamické příležitosti pro rozvoj podnikání a společenství podporující začlenění.

Venkovské komunity nemohou existovat bez odpovídajících služeb a infrastruktury, které by uspokojovaly potřeby obyvatel. Dostupnost služeb má zásadní význam pro dobré životní podmínky obyvatel venkova a sociální a ekonomickou odolnost komunit. Kvalita služeb v klíčových oblastech, jako je zdravotnictví, vzdělávání, mobilita, energetika a digitalizace, má zásadní vliv na kvalitu života ve venkovských oblastech.

Podpora z PRV může přispět k poskytování služeb na evropském venkově. To je obzvláště důležité, když se v souvislosti se škrtky ve veřejných rozpočtech a vylidňováním zavírají základní služby, jako jsou obchody, veřejná doprava, banky, zdravotní péče, školy, zařízení pro mládež a pošty. V takových případech mohou PRV podporovat rozvoj soukromých podniků nebo komunitních iniciativ, které poskytují venkovským oblastem alternativní formu poskytování služeb, nebo pomáhat s poskytováním či modernizací základní infrastruktury, na níž závisí poskytování služeb (např. širokopásmové připojení).

PRV mohou hrát užitečnou roli také při podpoře plánování zdola nahoru, oživení, školení, technické pomoci, pilotních projektech a financování inovativních projektů pro poskytování služeb na venkově – známým příkladem je iniciativa LEADER¹ a koncepce Chytrý venkov². V nedávné krizi způsobené pandemií COVID-19 přijalo několik místních akčních skupin iniciativy

---

¹ Více informací o iniciativě LEADER naleznete v přehledu EU Rural Review 29 „Úspěchy iniciativy LEADER“, https://enrd.ec.europa.eu/publications/eu-rural-review-29-leader-achievements_en a na webu ENRD v sekci „Zdroje LEADER“, https://enrd.ec.europa.eu/leader-clld/leader-resources_en

² Více informací o koncepci chytrý venkov naleznete na portálu ENRD o chytrém venkově, https://enrd.ec.europa.eu/smart-and-competitive-rural-areas/smart-villages/smart-villages-portal_en

LEADER (MAS) iniciativy na pomoc svým venkovským komunitám čelit sociálním a ekonomickým dopadům pandemie.

Životaschopnost komunity a společnosti závisí zejména na dostupnosti místní hospodářské činnosti a místních pracovních míst. Podpora zaměstnanosti na venkově – ať už v primárním sektoru (zemědělství/lesnictví), nebo v širším venkovském hospodářství – je klíčovou prioritou politiky EU v oblasti rozvoje venkova a může také cenným způsobem přispět k celkovým cílům EU v oblasti zaměstnanosti a růstu tím, že využije růstový potenciál v mnoha venkovských oblastech.

Díky své blízkosti k přírodě a prvovýrobě mají venkovské ekonomiky dobré předpoklady k tomu, aby využily příležitostí, které nabízejí nově vznikající ekonomiky, jako je biohospodářství, zelené a oběhové hospodářství, jakož i zážitková ekonomika³, založené na jejich bohatém přírodním dědictví a kulturních tradicích. Mohou významně přispět ke klíčovým prioritám EU, jako je Zelená dohoda pro Evropu⁴ a nová strategie „od zemědělce ke spotřebiteli“⁵ pro udržitelný potravinový systém. Převaha starších obyvatel v mnoha venkovských oblastech, která je obvykle považována za problém, se může stát příležitostí pro rozvoj sociální ekonomiky, rezidenční ekonomiky a „stříbrné“ ekonomiky. Digitální služby mohou pomoci překonat tradiční problémy venkovských podniků a vytvořit nové formy blízkosti ke znalostem, trhům a vztahům.

Klíčové je sociální začlenění, které komunitám umožní aktivně definovat své potřeby a identifikovat možná řešení na základě místních specifik. Venkovské komunity podporující začlenění zajišťují, aby co nejvíce lidí mělo možnost vyjádřit se k rozhodnutím, která se týkají jejich oblasti, a aby se mohli podílet na společných akcích. Přístupy zdola nahoru, jako je iniciativa LEADER, jsou jedním ze způsobů, jak mohou PRV pomoci budovat vztahy a důvěru, odpovědnost a kapacitu v rámci komunity, zapojit lidi všech věkových kategorií a původu a pomoci realizovat úspěšné investice do zařízení, služeb nebo podniků.

Tři výše uvedené prvky – služby, pracovní místa a sociální začlenění – jsou vzájemně úzce propojeny. Zlepšení služeb na venkově, jako je širokopásmové připojení, doprava, zdravotnictví, kultura, vzdělávání a péče o děti, má zásadní význam pro zaměstnanost, vytváření pracovních míst a sociální začlenění.

Toto vydání brožury o projektech EZFRV představuje projekty podporované z PRV v letech 2014-2020, které úspěšně zlepšily služby, pracovní místa nebo sociální začlenění ve venkovských oblastech – někdy dosáhly více, než bylo původně plánováno. Ukazuje, že sociální cíle mohou jít ruku v ruce s hospodářskou a environmentální udržitelností a že živé venkovské oblasti jsou nezbytné pro všechny, včetně zemědělců a občanů měst. Publikace ukazuje, jak PRV poskytují „tvrdou“ i „měkkou“ podporu – investují do hmotného majetku a lidí a zároveň nabízejí rámec pro zapojení komunit do vytváření jejich vlastních strategií pro živé venkovské oblasti.

Tým kontaktního místa ENRD

---

³ Pojem „zážitková ekonomika“ se vztahuje ke spotřebitelům, kteří nechtějí pouze nakupovat hmotné produkty, ale chtějí zažít konkrétní životní „zážitky“. Více informací o této problematice a příležitostech pro venkovské oblasti naleznete v přehledu EU Rural Review 24 „Znovuoživení příležitostí podnikání na venkově“, https://enrd.ec.europa.eu/publications/eu-rural-review-24-re-imagining-rural-business-opportunities_en

⁴ https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/european-green-deal_en

⁵ https://ec.europa.eu/food/farm2fork_en

1. Služby na venkově

Kvalitnější infrastruktura a základní služby zlepšují každodenní život obyvatel venkova a mohou podnítit nová řešení základních problémů, kterým venkovské komunity čelí.

Obyvatelstvo ve venkovských oblastech je obvykle rozptýlenější než v městských sídlech, což může znamenat vyšší náklady na poskytování služeb jednotlivým zákazníkům. To má často vliv na ekonomickou výhodnost pro poskytovatele služeb a snižuje jejich zájem o potenciální zákazníky v méně hustě osídlených oblastech.

Když se venkovské komunity rozhodnou spojit své síly, aby zaplnily mezery v poskytování služeb, mohou dosáhnout kritického množství, které usnadní investice, a PRV jim může pomoci dosáhnout jejich cílů. Úspěšné projekty mohou vyvolat nové investice a znásobit dopady.

Na německém venkově se pět sousedících okresů spojilo, aby zajistilo investice a využilo podporu z EZFRV k překlenutí digitální propasti (strana 5).

Na straně 7 si můžete přečíst, jak chorvatská vesnice využila financování z EZFRV k rozšíření své vodovodní sítě, čímž zajistila dostatečný přístup k vodě pro venkovské podniky a všechny obyvatele a následně podnítila další veřejné investice i v sousedních oblastech.

Prostřednictvím investic do základních služeb, modernizace místní infrastruktury a podpory soukromých poskytovatelů služeb vytvářejí programy rozvoje venkova více příležitostí nabídnout dostupné a atraktivní prostředí pro podniky, které uspokojují specifické místní potřeby.

V reakci na potřeby klientů a s podporou PRV modernizovala jedna rumunská laboratoř svou činnost tak, aby poskytovala integrované veterinární služby „u brány farmy“ (strana 9).

Nové digitální technologie umožňují sociální inovace pro poskytování lepších služeb na venkově. Mohou také zlepšit vztahy s městskými oblastmi a zároveň aktivně směřovat k ekologičtější, zdravější a ohleduplnější společnosti. Zlepšení přístupu k internetu umožňuje venkovskému obyvatelstvu využívat tyto technologie a na to se zaměřuje podpora v rámci PRV.

Zapojení místních obyvatel do rozhodovacích procesů často pomáhá lépe definovat potřeby a možná řešení. Služby se často nejlépe navrhují tak, že se do nich zapojí samotné venkovské komunity prostřednictvím přístupu zdola nahoru.

Na irském venkově se díky podpoře z PRV prostřednictvím iniciativy LEADER podařilo zakoupit neurologicko rehabilitační oblek, díky němuž mohou pacienti dostat léčbu, která jim umožňuje znovu chodit, přímo ve svých venkovských komunitách (strana 11).

Tyto příklady ukazují, jak může podpora z PRV pomoci vyrovnat vyšší „náklady na hlavu“, které brání investicím, nebo stimulovat nové přístupy k poskytování služeb ve venkovských oblastech. Tyto investice zvyšují hospodářskou a sociální odolnost venkovských oblastí.

Venkovské Německo na cestě ke gigabitové společnosti

Pět venkovských okresů v Německu využilo financování z EZFRV k založení společnosti pro digitální infrastrukturu, která má překlenout digitální propast.

Kassel, Schwalm-Eder, Waldeck-Frankenberg, Werra-Meißner a Hersfeld-Rotenburg je pět venkovských okresů v regionu severního Hesenska ve středním Německu. V porovnání s německým průměrem je oblast řídce osídlena, na 1 km² zde žije 145 obyvatel (průměrná hustota zalidnění v zemi je 235 obyvatel na 1 km²)⁶

I přes snahu obcí byly okresy v roce 2014 pod německým průměrem v dostupnosti a kvalitě vysokorychlostního širokopásmového připojení. To znamenalo, že většina občanů a podniků nemohla plně využít možností, které informační společnost nabízí.

Pět okresů spojilo své síly a založilo infrastrukturní společnost Breitband Nordhessen GmbH (BNG), která následně vypsal dvě veřejné soutěže na dodavatele stavby optické sítě, společnost Weigand Bau GmbH, a provozovatele, společnost Netcom Kassel. Poté požádala o finanční podporu v rámci opatření 7 – Základní služby a obnova vesnic Programu rozvoje venkova regionu Hesensko na spolufinancování 50 % nákladů na pasivní infrastrukturu, včetně kabelových rozvodů, optických vláken a multifunkčních boxů. Díky spolufinancování ze strany WIBank – Hesenské rozvojové banky a Evropské investiční banky se podařilo vyvinout model, který je nákladově a zdrojově efektivní a za který získal Evropskou cenu za širokopásmové připojení 2015 jako nejlepší projekt v kategorii „Snížení nákladů a společné investice“.

„Společnost Breitband Nordhessen představuje příklad nejlepší praxe v oblasti organizačního uspořádání i efektivního financování pasivní sítě FTTH (fiber-to-the-home), která poskytuje vysoce kvalitní služby venkovským domácnostem a malým a středním podnikům.“

Evropské ceny za širokopásmové připojení (European Broadband Awards) 2015

ROZVOJOVÁ OBLAST

Rozšíření širokopásmového připojení

POPIS

Oblast rozšíření

Breitband Nordhessen

Ne v oblasti rozšíření

Díky tomuto projektu bylo k vysokorychlostnímu internetu připojeno již 570 vesnic v 90 obcích regionu Severní Hesensko. Kromě toho plánuje Breitband Nordhessen expanzi do dalších oblastí.

Během tří let se díky projektu podařilo zpřístupnit vysokorychlostní internet více než 570 vesnicím v regionu Severní Hesensko.

Během tří let (od října 2016 do listopadu 2019) byla v rámci projektu nainstalována optický kabel o délce 2 200 km s 1 400 multifunkčními boxy. Města ve všech pěti okresech získala

⁶ zdroj: Eurostat, údaje o hustotě zalidnění (2018),

<https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/tps00003/default/table?lang=en>

přístup k vysokorychlostnímu internetu v dubnu 2017 a dnes je k síti připojeno více než 570 vesnic v 90 obcích regionu Severní Hesensko.

Další rozšiřování širokopásmového připojení v regionu se připravuje. BNG plánuje připojit 90 regionálních škol k nové síti, která by měla být financována z nového programu federálního ministerstva dopravy a digitální infrastruktury.

Tento projekt financovaný z programu PRV podnítil další investice do digitální infrastruktury v regionu Hesensko, který postupně směřuje ke „gigabitové společnosti“, jak předpokládá Evropská komise ve své strategii pro jednotný digitální trh⁷. Společnost vyvinula svou „gigabitovou strategii“, která má pomoci místním obcím a městům v regionu s poskytováním místních vysokorychlostních internetových sítí. Strategie bude řídit veškerý nový rozvoj sítí v oblasti, včetně obytných nebo průmyslových zón.

Název projektu	Breitbandausbau Nordhessen
Typ příjemce	Veřejná společnost
Období	2017–2020
Financování	<ul style="list-style-type: none"> • Celkový rozpočet: 40,9 milionu EUR • Financování z EZFRV: 20 milionů EUR • Národní/regionální financování: 20,9 milionu EUR
Opatření PRV	M07 – Základní služby a obnova vesnice
Další informace	www.breitband-nordhessen.de
Kontakt	laurier@breitband-nordhessen.de

---

⁷ <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/content/european-digital-strategy>

Zlepšení zásobování vodou v chorvatské vesnici

Financování z EZFRV zlepšilo veřejné zásobování vodou na chorvatském venkově a podnítilo další investice, které vedly ke zlepšení služeb a zvýšení kvality života obyvatel této oblasti.

Reka je malá vesnice s přibližně 1 500 obyvateli v Koprivnicko-križevské župě na severu Chorvatska. Je to dynamické místo s aktivní komunitou kolem různých sdružení a fotbalového klubu. Hlavní ekonomickou aktivitou je zemědělství, které se soustředí především na drobné rodinné farmy a často se kombinuje s prací v nedalekém městě Koprivnica. Koprivnica je prosperující turistickou destinací s vysokou životní úrovní a je považována za národního šampiona v efektivním nakládání s odpady.

V rámci širšího plánu na zlepšení životních podmínek v okolí Koprivnice se obec rozhodla dokončit veřejný vodovod a kanalizaci ve vesnici Reka. Síť byla vybudována v roce 1997, ale 50 z 500 domácností ve vesnici Reka k ní nebylo připojeno.

Veřejná vodárenská společnost Koprivničke vode s.r.o. požádala o finanční podporu v rámci opatření 7 – Základní služby a obnova vesnic Chorvatského programu rozvoje venkova. Díky těmto penězům společnost vybudovala nové potrubí o délce 2,3 km, které zajistilo přístup k veřejnému vodovodu a kanalizaci pro posledních 50 domácností ve vesnici Reka.

Rozsáhlé práce spojené s projektem takového rozsahu často způsobují nepříjemnosti dotčeným občanům. V tomto případě však díky zprostředkovatelskému úsilí místní občanské rady obyvatelé Reky úzce spolupracovali se společností (Koprivničke vode s.r.o.) jak ve fázi výstavby, tak při přímých jednáních o přípojných místech.

V rámci projektu se zlepšila veřejná vodovodní a kanalizační síť ve vesnici Reka. To také otevřelo cestu k dalšímu projektu financovanému z EZFRV, jehož cílem je zlepšit silnici spojující dvě vesnice, podél níž vede vodovodní potrubí.

„Se spoluprací mezi realizátorem projektu a obyvateli Reky jsem opravdu spokojená. Všichni obyvatelé byli o pracích včas informováni a jejich provedení přivítali s velkým nadšením.“

Kristinka Mikulić, předsedkyně místní rady občanů

Projekt pak podnítil další veřejné investice do místní infrastruktury zaměřené na zlepšení přístupu ke službám a životních podmínek v této venkovské oblasti.

Město Koprivnica podpořilo další projekt rekonstrukce silnice NC 017 spojující Reku se Starigradem, po které vede vodovodní potrubí. Tento projekt byl rovněž spolufinancován v rámci opatření 7 – Základní služby a obnova vesnic chorvatského PRV. Silnice byla zrekonstruována, přibyla stezka pro pěší, cyklistický pruh a veřejné osvětlení. Obyvatelé mají nyní bezpečnější a snadnější přístup k základním službám, včetně mateřské školy, dětského hřiště a pošty, stejně jako ke školám, kostelům, komunitním centrům a obchodům.

Práce také zlepšily spojení mezi silnicí NC 017 a státními silnicemi Koprivnica-Zagreb a Žlebice, sousedící s vesnicí Reka obývanou romskými rodinami. V blízké budoucnosti bude v této oblasti

vybudováno nové dětské hřiště, které usnadní kontakty mezi obyvateli Žlebice a ostatními obyvateli.

Další rozšíření vodovodní a kanalizační sítě se plánuje i v dalších okolních obcích.

„Výstavba vodovodu v Rece nám dala skutečný podnět k tomu, abychom pokračovali v úsilí o modernizaci vodovodního systému a jeho zabezpečení. Tyto projekty mají pozitivní vliv na kvalitu života našich uživatelů a spoluobčanů.“

Tiskový mluvčí společnosti Koprivničke vode s.r.o.

Místní obyvatelé se společností během stavebních prací úzce spolupracovali.

Název projektu	Výstavba vodovodní sítě vesnic Reka a Starigrad
Typ příjemce	Veřejná společnost
Období	2017
Financování	• Celkový rozpočet: 88 907 EUR • Financování z EZFRV: 71 832 EUR • Vnitrostátní/regionální financování: 12 676 EUR • Soukromé: 4 399 EUR
Opatření PRV	M07 – Základní služby a obnova vesnice
Další informace	www.kcvode.hr
Kontakt	sonja.lovrencic@kcvode.hr

Poskytování veterinárních služeb „u brány farmy“ v Rumunsku

Veterinární společnost využila finanční prostředky z EZFRV na nákup mobilní laboratoře, která nabízí veterinární služby u svých klientů.

Veterinární služby jsou velmi důležité pro jednotlivce i podniky, které chovají zvířata a zpracovávají, skladují a uvádějí na trh produkty živočišného původu. To platí zejména pro venkovské oblasti, kde se tyto typy činností často vyskytují.

Soukromá společnost Laborvet zahájila činnost v roce 2009 a poskytuje veterinární služby v okrese Bacau. Oprávnění k provozování laboratorních činností získala v roce 2011 a v roce 2015 dále rozšířila své služby o oblast bezpečnosti potravin.

Mezi zákazníky společnosti Laborvet, kteří se nacházejí většinou v blízkosti laboratoře, patří chovatelé drůbeže, prasat a holubů, potravinářské výrobní jednotky, obchodníci s potravinami živočišného i ne živočišného původu, jakož i podniky veřejného stravování, cukrárny a obchody s přírodními produkty pro zdraví, výživu a krásu. Mnozí z těchto klientů stále častěji požadovali poradenství a rychlejší diagnostiku ve svých vlastních prostorách. Tato služba vyžadovala mobilní laboratoř, ale v Rumunsku v současné době funguje jen velmi málo certifikovaných veterinárních mobilních laboratoří, protože vyžadují specifické vybavení a vyškolený personál. Mobilní laboratoře jsou využívány především veřejným sektorem při mimořádných událostech, epidemiích, kontrolách v oblasti veřejné výživy nebo při odhalování možného výskytu infekčních onemocnění.

Tato soukromá veterinární společnost využila financování z programu PRV, aby lépe reagovala na potřeby svých klientů a rozšířila své aktivity.

Tento projekt financovaný z PRV vytvořil nové pracovní příležitosti pro místní obyvatele.

Aby lépe reagovali na potřeby svých klientů, rozhodli se manažeři společnosti Laborvet v roce 2016 požádat o finanční prostředky z rumunského Programu rozvoje venkova v rámci podopatření 6.4 – Podpora investic do zakládání a rozvoje nezemědělských činností.

Díky těmto prostředkům společnost zakoupila mobilní veterinární laboratoř s potřebným vybavením pro odběr vzorků, testování, diagnostiku a léčbu hospodářských a domácích zvířat.

Laboratoř splňuje evropské normy kvality a umožňuje odběr a přepravu vzorků z farem nebo veterinárních pracovišť za optimálních podmínek. Vzorky se odebírají na místě pomocí vhodných přístrojů a ihned se testují pro včasnou diagnózu u zákazníka. V případě potřeby lze vzorky doručit do laboratoře k dalšímu výzkumu a registraci v databázi laboratoře. Tato služba „od dveří ke dveřím“ umožňuje zemědělcům ušetřit čas i peníze. Společnost Laborvet slouží zemědělským podnikům, ale spolupracuje také s veterinárními ordinacemi v celém okrese Bacau.

„Naše služby stojí třikrát méně než veřejné služby, nabízíme „balíčkové“ řešení a vystavujeme fakturu, kterou zemědělci nemusí platit na místě. Výsledky analýz jsou poskytovány rychleji než ve státních laboratořích. Pro detekci patogenních zárodků v potravinách a krmivech používáme automatickou metodu s mezinárodně uznávanou technologií, která zkracuje dobu potřebnou k analýze z 5 dnů na 24 hodin!„

Mluvčí společnosti Laborvet.

Financování z PRV vedlo také k vytvoření pracovních míst pro tři místní lidi se zkušenostmi v oboru, kteří však neměli potřebné certifikáty. Společnost Laborvet je proškolila v laboratorních činnostech a technikách, takže jsou nyní kvalifikovaní pro práci v mobilní laboratoři. Společnost nyní zaměstnává devět lidí.

Společnost Laborvet byla první soukromou laboratoří v severovýchodní části Rumunska, která poskytovala veterinární laboratorní služby. Strategické myšlení a dobré řízení pomohly podniku přizpůsobit se potřebám klientů a financování z EZFRV bylo klíčové pro diverzifikaci služeb.

„Vřele doporučujeme! Analýzy byly provedeny velmi kvalitně a navrhly cílenou léčbu zjištěných bakterií. Děkujeme a přejeme vám od nynějška mnoho úspěchů!“

Sorin Iftime, klient společnosti Laborvet

Název projektu	Integrované veterinární služby s využitím mobilní laboratoře
Typ příjemce	Soukromá společnost
Období	2016–2017
Financování	• Celkový rozpočet: 127 440 EUR • Financování z EZFRV: 97 492 EUR • Vnitrostátní/regionální financování: 17 204 EUR • Soukromé: 12 744 EUR
Opatření PRV	M06 – Podpora rozvoje zemědělských podniků a podnikání
Další informace	www.laborvet.ro
Kontakt	laborvetserv@yahoo.com

Inovativní a dostupné rehabilitační služby na irském venkově

Financování z EZFRV přineslo novou naději pacientům po mrtvici nebo poranění míchy na irském venkově, díky čemuž se neurologická rehabilitace stala méně vyčleňující a snáze dostupná pro místní komunity.

Technologie nabízí nová řešení a novou naději pro pacienty, kteří se zotavují po poranění míchy, mrtvici nebo poranění mozku. Specifické vybavení je však nákladné a vyžaduje specializované rehabilitační služby, které jsou tradičně dostupnější v městských centrech.

Například robotický exoskeleton je speciální typ zařízení, které pacientům umožňuje zlepšit schopnost stání a chůze tím, že dělají stále větší počet kroků s odpovídajícím přesunem váhy. Je velmi drahý. Nezisková organizace No Barriers Foundation v Letterkenny v hrabství Donegal nabízí pacientům z místních venkovských oblastí možnost absolvovat rehabilitační proces v jejich vlastní komunitě. Když se nadace rozhodla pořídit robotický exoskeleton, obrátila se na iniciativu LEADER s žádostí o potenciální podporu prostřednictvím organizace Donegal Local Development.

Díky financování z programu PRV může Nadace bez bariér poskytovat tuto službu za 30–60 EUR za rehabilitační aktivitu. Díky této ceně, která je nižší než tržní, je služba dostupnější a přidanou hodnotou je, že pacienti z venkova mohou absolvovat rehabilitaci v blízkosti svého domova.

Od února 2020 mělo v rámci pilotního projektu přístup k exoskeletu více než 40 pacientů na vozíku.

Nadace vytvořila řadu podvýborů, včetně výboru pro získávání finančních prostředků. V prosinci 2016 zahájila kampaň získávání finančních prostředků s názvem „Pozitivní kroky“, která zmobilizovala místní komunitu a vybrala 25 % celkových nákladů na robotický exoskelet Ekso Bionics. Tato částka doplnila financování z opatření 19 irského programu rozvoje venkova.

Nadace také vytvořila výbor pro poskytování služeb, který zahrnoval fyzioterapeuty, ergoterapeuty a místního praktického lékaře, aby dohlížel na zavádění služeb. Část finančních prostředků z PRV byla použita na zaplacení společnosti Ekso Bionics, která exoskelet vyrábí, za vyškolení čtyř certifikovaných fyzioterapeutů, kteří budou od roku 2018 poskytovat tuto službu v Donegalu.

Praktičtí lékaři, nemocniční konzultanti, komunitní sestry a další zainteresované strany byli požádáni, aby nadaci doporučili pacienty, kteří potřebují přístroj. Během tří měsíců od spuštění systému doporučování v lednu 2019 byl přístroj využíván na plnou kapacitu (30 rehabilitačních aktivit týdně).

Exoskelet je jedním z pouhých tří, které jsou v Irsku přístupné veřejnosti, a jedním z pouhých 300 na celém světě. Soukromí poskytovatelé zdravotní péče ani veřejný úřad Health Service Executive (HSE) by takovou službu nebyli schopni poskytnout. Díky financování z PRV může Nadace bez bariér poskytovat tuto službu za 30–60 EUR za rehabilitační aktivitu, v závislosti na délce trvání rehabilitační aktivity. Díky této ceně, která je nižší než tržní, je služba dostupnější a přidanou hodnotou je, že pacienti z venkova mohou absolvovat rehabilitaci v blízkosti svého domova.

„Projekt Exoskeleton Ekso Bionics je velmi inovativní, protože je to poprvé, kdy je v naší oblasti LEADER k dispozici tak špičkové zařízení.“

Frank Kelly z organizace Donegal Local Development

Služba je nyní finančně soběstačná a zaměstnává dva zaměstnance na plný úvazek a čtyři smluvní pracovníky na částečný úvazek, kteří pro projekt pracují podle potřeby.

Od začátku projektu se nadace snaží zvýšit povědomí o projektu a dostupnosti přístroje pro ty, kteří jej potřebují, prostřednictvím mediální kampaně, vzdělávacích seminářů a účasti na konferencích. Vozidlo s bezbariérovým přístupem pomáhá přepravovat vybavení exoskeletů po celém severozápadě Irsku.

Od února 2020 mělo v rámci pilotního projektu přístup k exoskeletu více než 40 pacientů na vozíku. S jeho pomocí pacienti ve venkovské komunitě v Donegalu udělali celkem 950 000 kroků.

Jedná se o první projekt svého druhu v Irsku, který by mohl sloužit jako vzor pro další projekty. Zaměstnanci Nadace bez bariér věří, že se správným týmem, podporou komunit a dostatečnými finančními prostředky lze tento projekt zopakovat. Plány do budoucna zahrnují další testování dosahu služby, přijetí dalších zaměstnanců na plný úvazek, nabídku psychologických služeb pro pacienty a další skupinové cvičení.

Název projektu	Nákup bionického rehabilitačního obleku s exoskeletem
Typ příjemce	NEVLÁDNÍ ORGANIZACE
Období	2018
Financování	• Celkový rozpočet: 161 380 EUR • Financování z EZFRV: 121 035 EUR • Vnitrostátní/regionální financování: 40 345 EUR
Opatření PRV	M19 – LEADER/CLLD
Další informace	www.nobarriers.ie
Kontakt	johnnyloughrey2000@yahoo.co.uk

2. Zaměstnanost na venkově

Venkovské oblasti často poskytují zdravější podnikatelské prostředí spolu s nižšími náklady, například na pozemky a kancelářské prostory. Podniky na venkově však mohou být omezeny geografickými a demografickými podmínkami a přístupem ke kvalifikované pracovní síle, infrastruktuře a dalším zdrojům. Programy rozvoje venkova mohou pomoci proměnit tyto problémy v příležitosti a tím, že pomohou zvýšit atraktivitu a udržitelnost místního podnikatelského prostředí, mohou následně podpořit zaměstnanost na venkově.

Internet a další digitální technologie vytvářejí nové příležitosti pro venkovské podniky a podnikatele, stejně jako nová vznikající odvětví, jako je zelená, bio, zážitková a rezidenční ekonomika⁸. Kromě nových možností poskytování zboží a služeb umožňují digitální technologie také nové zdroje financování, například skupinové financování.

Kombinace těchto možností a alternativních zdrojů financování může vést k rozvoji podnikání. To znamená, že existuje významný potenciál pro zvýšení životaschopnosti stávajících pracovních míst, vytváření nových a přilákání lidí – včetně mladých lidí – k životu a práci ve venkovských oblastech.

Ve Francii založila skupina 11 agronomů kolektivní zemědělskou farmu s využitím kreativní kombinace zdrojů financování, včetně EZFRV (strana 14).

Podniky ve venkovských oblastech nejsou všechny spojeny se zemědělstvím. Venkovské komunity produkují i využívají širokou škálu zboží a služeb. Někdy mohou podporu PRV potřebovat i tradiční podniky, které chtějí expandovat.

Na straně 16 si můžete přečíst, jak slovenská pekárna úspěšně využila financování z EZFRV k rozšíření a posílení svého podnikání.

Regionální podnikatelský potenciál a místní podnikání mohou těžit také ze sítě, v níž se podniky sdružují, aby se vzájemně podporovaly.

Na straně 18 je uveden příklad z rakouského venkova, který ukazuje, jak síť podniků zvyšuje místní zaměstnanost.

Program rozvoje venkova, a zejména iniciativa LEADER, umožňuje místním komunitám navrhnout řešení místních problémů. Tato řešení mohou mít často vícenásobné pozitivní účinky, například zřízení služeb, které vytvářejí nové pracovní příležitosti, ale také přispívají k většímu začlenění komunit.

Venkovská komunita v Litvě využila vícezdrojové financování z iniciativy LEADER k přestavbě opuštěné budovy na domov pro seniory, čímž vznikla nová pracovní místa a služba, která je přínosem pro celou komunitu (strana 20).

Tyto příklady poukazují na některé z různých způsobů, jak může podpora z PRV pomoci udržet stávající pracovní místa a vytvořit nové pracovní příležitosti ve venkovských oblastech. To zvyšuje přitažlivost bydlení a práce mimo velké městské oblasti, pomáhá udržet venkovské komunity a dokonce jim pomáhá růst, což z těchto oblastí činí atraktivnější trh pro velké i malé soukromé poskytovatele služeb.

---

⁸ Rezidenční ekonomika se zabývá strategiemi, které činí místo atraktivním pro nové obyvatele, a tím vytvářejí výhody pro místní ekonomiku. Definice různých typů ekonomik ve venkovských oblastech naleznete v přehledu EU Rural Review 24 „Znovuoživení příležitostí podnikání na venkově“, https://enrd.ec.europa.eu/publications/eu-rural-review-24-re-imagining-rural-business-opportunities_en

Založení kolektivní ekologické farmy ve Francii

Skupina mladých agronomů využila finanční prostředky z EZFRV k založení společné ekologické farmy v místě, kde žijí a pracují. Tvrdá práce, nadšení a kreativita dělají z tohoto projektu úspěšný příběh venkovského podnikání.

Spolupráce má mnoho výhod, ale někdy může být i obtížná. Kolektiv v La Tournerie využívá kreativní myšlení k řešení praktických problémů.

V roce 2012 se skupina deseti mladých agronomů, kteří společně studovali na Vysoké škole zemědělské v Lille, rozhodla společně hospodařit a žít. Někteří se zajímali o zahrádnictví nebo chov dobytka, jiní chtěli vyrábět chléb, sýr a pivo. Většina členů skupiny vyrůstala ve městech a jen málo z nich mělo rodiče zemědělce. Všichni se shodli na jednom leitmotivu: společná práce by měla vést k lepší kvalitě života než práce samostatná.

Při hledání inspirace navštívila skupina v roce 2013 kolektivní farmu v Mayenne na severozápadě Francie. Kolektivní organizace farmy byla založena na sdílených dovednostech a pohotovostech o víkendech, což zajišťovalo, že každý mohl být zastoupen. Tento model ukázal, že i na farmě lze dosáhnout dobré rovnováhy mezi pracovním a soukromým životem, a to skupinu přesvědčilo, aby zahájila vlastní projekt.

„Všichni jsme byli zvyklí na rodinný život s prázdninami, volnými víkendy a rodiči, kteří na nás měli čas. Chtěli jsme se věnovat zemědělství, aniž bychom vše obětovali své práci. V tomto kolektivu šlo o to, aby se člověk věnoval profesionální činnosti a zároveň měl i volný čas, což je v konvenčním zemědělství obecně nemožné.“

Pierre David, pekař, spoluzakladatel La Tournerie

Dva členové skupiny si zřídili „základní tábor“ v malém statku a brzy se k nim připojil zbytek skupiny. Začala se rodit myšlenka kolektivního hospodářství.

Skupina absolvovala školení od Zemědělské komory a úspěšně požádala o financování z opatření 6 – Rozvoj zemědělských podniků a podnikání francouzského Národního rámcového programu rozvoje venkova. Každý člen skupiny také obdržel 22 400 EUR z národního programu „Dotation Jeunes Agriculteurs“ („Založení podniku mladých zemědělců“), který je poskytován mladým lidem (do 40 let), kteří poprvé začínají řídit zemědělský podnik.

Skupina kreativním způsobem obešla hlavní překážku pro zahájení zemědělského podnikání, a to přístup k půdě. Pomohla jim nevládní organizace Terres de Liens, která vykupuje půdu ohroženou ztrátou zemědělského využití a pronajímá ji zemědělcům, kteří se věnují místnímu, ekologickému a humánnímu zemědělství. Díky kombinaci různých zdrojů financování a skupinovému financování skupina koupila La Tournerie a 83 hektarů pozemků od majitelů, kteří se chystali odejít do důchodu.

Kolektivní farma zahájila svou činnost v roce 2015. Čtyři hektary půdy jsou určeny pro ekologické tržní zahrádnictví a zahrnují 4 500 m² skleníků. Kromě prasat se zde chovají také dojnice a kozy, dále provozují řemeslnou sýrárnu a 20 hektarů bio obilovin, které poskytují suroviny pro výrobu chleba, piva a krmiva pro prasata.

Farma produkuje sezónní ovoce a zeleninu, různé mléčné výrobky včetně sýrů, kváskový chléb, pivo a vepřové maso. I když byl objem výroby zpočátku skromný, díky kolektivnímu modelu diverzifikovaného hospodářství se podařilo dosáhnout plné výrobní kapacity během dvou let.

V červnu 2015 byla tato kolektivní farma oficiálně schválena jako sdružení pro společnou zemědělskou činnost (francouzsky: *Groupement Agricole d'Exploitation en Commun*). Jedná se o typ zemědělské občanské společnosti, která byla původně vytvořena s cílem umožnit společný výkon zemědělské činnosti za podmínek srovnatelných s podmínkami existujícími na rodinných farmách. Princip tohoto partnerství spočívá v tom, že členové pracují společně, prodávají společnou produkci a jsou placeni alespoň ve výši minimální mzdy.

Se svými bioprodukty, obchodem a komunitní kavárnou přináší La Tournerie do okolních vesnic závan čerstvého vzduchu.

Spolupráce má mnoho výhod, ale někdy může být i obtížná. Kolektiv v La Tournerie využíval kreativní myšlení k řešení problémů, jako je přidělování úkolů, sdílení prostor a sdílení příjmů, přičemž neustále zkoušel různé přístupy a vytvářel nové.

Na farmě začínají týdenní schůzky skupiny „zjištěním nálady“, aby se zjistil puls kolektivu, a konají se filozofická setkání, na nichž se diskutuje o závažných otázkách bez tlaku na přijetí rozhodnutí. Aniž by bylo cílem dosáhnout konsenzu, tyto příležitosti k formální výměně názorů přinášejí nové otázky a podporují individuální přemýšlení o směřování projektu.

La Tournerie je nyní úspěšným příkladem prosperujícího venkovského podniku. Ve svých prostorách otevřela obchod a komunitní kavárnu (café associatif), kde členové prodávají vlastní pivo a pořádají pravidelné koncerty. V rychle se vylidňující oblasti přináší La Tournerie do okolních vesnic závan čerstvého vzduchu. Její obchodní model, vyvinutý s podporou PRV, může být příkladem pro další začínající zemědělce, kteří chtějí pracovat v zemědělství ve vylidňujících se evropských regionech.

Název projektu	La Tournerie
Typ příjemce	Sdružení pro společnou zemědělskou činnost (francouzsky: <i>Groupement Agricole d'Exploitation en Commun</i>)
Období	2015–2017
Financování	<ul style="list-style-type: none"> • Celkový rozpočet: 563 000 EUR • Financování z EZFRV: 224 000 EUR • Vnitrostátní/regionální financování: 339 000 EUR
Opatření PRV	M06 – Rozvoj zemědělských podniků a podnikání
Další informace	https://www.facebook.com/Vendredisfestifs/
Kontakt	thomas.gibert@hotmail.fr

Zvýšení konkurenceschopnosti slovenského lokálně vyráběného chleba

Díky financování z EZFRV rozšířila pekárna ve slovenské vesnici výrobu kvalitního chleba a pečiva, vytvořila nová pracovní místa a zvýšila energetickou účinnost.

Ján Bobro založil svou pekárnu v Hriňové na středním Slovensku v roce 1998. V pekárně pracovalo šest lidí, kteří vyráběli několik druhů domácího chleba a tradičního pečiva.

Díky kvalitě produkce si pekárna získala mnoho zákazníků, včetně obchodů z okolních vesnic, ale i penzionů a hotelů v okolní horské oblasti Podpoľanie.

Podnik byl tak úspěšný, že postupně zvyšoval a diverzifikoval svou výrobu a v nejrůznějších obdobích roku zaměstnával až 46 lidí na plný úvazek. Stejně jako mnoho jiných místních podniků však i Pekárna Hriňová musela konkurovat velkým obchodním řetězcům a supermarketům, které prodávají levné mražené pečivo.

V roce 2016 se Ján Bobro rozhodl investovat do modernizace a inovace svého vybavení, aby zvýšil výrobní kapacitu a konkurenceschopnost svého podniku při zachování vysokých standardů kvality. Opatření 4 – Investice do hmotného majetku v rámci slovenského Programu rozvoje venkova nabídlo cennou příležitost pro rozvoj tohoto místního podniku.

Ján Bobro použil finanční prostředky na rekonstrukci a rozšíření prostor pekárny a na nákup nových strojů a zařízení. Projekt byl pečlivě připraven s pomocí architekta a prostřednictvím veřejné zakázky byla vybrána místní stavební firma.

Stavební práce trvaly přibližně 12 měsíců a rozšířily výrobní plochu z 593 na 1 541 m². Budova má nyní také větší dispečerské a skladovací prostory.

Bylo zakoupeno jedenáct nových strojů, včetně nových pecí, válcovacího stroje a poloautomatu na výrobu koblih. Nové zařízení zmodernizovalo výrobní proces, usnadnilo zaměstnancům práci, zlepšilo kvalitu výrobků a zvýšilo objem výroby.

Tento projekt financovaný z PRV vytvořil během tří let 13 nových pracovních míst na plný úvazek. Roční obrat tohoto venkovského podniku se zvýšil z 1,8 milionu eur v roce 2017 na 2,3 milionu eur v roce 2019.

Pekárna také instalovala nové zařízení na rekuperaci tepla, které pomohlo snížit náklady na energii přibližně o 20 %.

Díky projektu se původně vytvořená čtyři nová pracovní místa během tří let rozrostla na 13 nových pracovních míst na plný úvazek. Pekárna Hriňová nyní zaměstnává 59 lidí na plný úvazek a v nevytíženějších obdobích dalších šest lidí na částečný úvazek.

Pekárna denně vyrobí 2 tuny výrobků a nabízí 60 až 70 různých produktů. Pekárna je otevřena od pondělí do soboty a zaměstnanci pracují na třísměnný provoz.

Tržby rychle rostly a roční obrat se zvýšil z 1,8 milionu EUR v roce 2017 na 2,3 milionu EUR v roce 2019.

„Bez podpory z EZFRV by nám tato investice trvala 10-15 let a nebyli bychom schopni rozšířit výrobu v takovém rozsahu. Financování z EZFRV nám umožnilo rozšíření během několika let. Byla to vzácná pomoc!“

Ján Bobro, majitel Pekárny Hriňová

Pekárna Hriňová otvorila sedm nových prodejen a zásobuje mnoho obchodů s potravinami a restaurací v regionu, ale i družstva a velké prodejce, jako je například řetězec supermarketů BILLA. Plánují i nadále obsluhovat zákazníky ve svém regionu, aby zaručili čerstvost svých výrobků a kontrolovali náklady na distribuci.

Název projektu	Pekárna Hriňová – Investice pro zvýšení konkurenceschopnosti pekárenského podniku
Typ příjemce	Soukromá společnost
Období	2016–2017
Financování	<ul style="list-style-type: none"> • Celkový rozpočet: 1 992 842 EUR • Financování z EZFRV: 822 047 EUR • Vnitrostátní/regionální financování: 274 016 EUR • Soukromé: 896 779 EUR
Opatření PRV	M04 – Investice do hmotného majetku
Další informace	www.pekarenhrinova.sk
Kontakt	pekaren@pekarenhrinova.sk

Vytváření sítí podporuje místní podniky a pracovní místa na rakouském venkově

Projekt dle iniciativy LEADER v Rakousku ukazuje, jak může strukturovaná spolupráce a vytváření sítí mezi podniky podpořit inovace, kreativitu a podnikání (mladých lidí), a tím zvýšit hospodářskou vitalitu venkovských oblastí.

Murtal je okres ve spolkové zemi Štýrsko na jihovýchodě Rakouska, kde působí mnoho místních podniků z různých odvětví. V roce 2009 využila soukromá společnost Industrie und Wirtschaftsentwicklung Murtal Murau GmbH se sídlem ve Štýrském Hradci finanční prostředky z iniciativy LEADER k vytvoření sítě deseti místních podniků s názvem Kraft. Das Murtal („Silné okresy Murau a Murtal“). Síť podpořila výměnu zkušeností v oblasti rozvoje lidských zdrojů, jakož i hospodářskou spolupráci a partnerství mezi podniky a místními zúčastněnými stranami.

Když nastal čas rozvinout společnost Kraft. Das Murtal o krok dále, LEADER se opět ukázal jako ideální metoda. Dvě místní akční skupiny Holzwelt Murau a innovationsRegion Murtal, obě se sídlem v Horním Štýrsku, spojily své síly a pomohly síti rozšířit se díky financování z opatření 19 – LEADER rakouského Programu rozvoje venkova.

V letech 2016 až 2018 společnost Kraft. Das Murtal rozšířila svou strukturu s cílem urychlit a zintenzivnit regionální spolupráci v rámci místní podnikatelské komunity, posílit regionální a sociální odpovědnost místních podniků a podpořit zaměstnanost v regionu.

Projekt formalizoval síť místních podniků, včetně individuálních podnikatelů, malých a středních podniků a větších společností. K dnešnímu dni je v síti zapojeno více než 80 společností s celkovým počtem téměř 7 000 zaměstnanců.

Projekt usnadňuje navazování kontaktů mezi podniky z různých hospodářských odvětví, od řemeslné výroby přes služby až po výzkum a vývoj. Prostřednictvím formálních i neformálních výměn si společnosti vyměňují osvědčené postupy, diskutují o environmentální, ekonomické a sociální udržitelnosti a podporují nové podnikatelské nápady. „Školitelé“ vybraní ze zúčastněných společností přebírají odpovědnost za konkrétní projekty, které síť vypracovává. Tento mentoring se ukázal jako faktor úspěchu.

Jedním z cílů projektu je motivovat mladé lidi, aby zůstali v regionu.

Mladí zaměstnanci pracující ve společnostech zapojených do sítě byli požádáni, aby přispěli svými nápady na aktivity. To podpořilo kreativitu, podnikavost a inovace, zejména u mladších pracovníků.

Podniky investují do společenské odpovědnosti a do pohody svých zaměstnanců například tím, že zřídily online platformu na podporu zdraví a pohody na pracovišti.

Projekt organizuje vzdělávací aktivity a podporuje zaměstnanost místní mládeže. Například 20 společností pořádá dvakrát ročně dny práce, aby získaly potenciální nové zaměstnance.

Projekt pomáhá podnikům navazovat kontakty s občany, zejména prostřednictvím aktivit pořádaných ve školách a na univerzitách. Společnost Kraft. Das Murtal každoročně oslovuje 1 500 studentů a 200 učitelů i širokou veřejnost. Spolupracuje také s veřejnou správou a tvůrci politik a podporuje regionální rozvoj tím, že pomáhá zprostředkovávat různé zájmy místních zúčastněných stran.

Společnost Kraft. Das Murtal spolupracovala s místními akčními skupinami na přípravě strategie regionálního rozvoje, která je součástí strategie místního rozvoje místní akční skupiny a určuje místní potřeby a způsoby, jak je mohou místní podniky řešit. Projekt zapojuje a koordinuje regionální zúčastněné strany do rozvoje aktivit v oblasti vzdělávání, infrastruktury, hospodářských činností a životního prostředí.

Jedním z cílů projektu je motivovat mladé lidi, aby zůstali v regionu. Toho dosahuje tým, že pomáhá mladým lidem najít práci, vytváří povědomí o silných stránkách a pracovních příležitostech v regionu a zlepšuje image regionálních podniků jako atraktivních zaměstnavatelů. Mladí zaměstnanci pracující ve společnostech zapojených do sítě byli požádáni, aby přispěli svými nápady na aktivity včetně soutěže podnikatelských nápadů. To podpořilo kreativitu, podnikavost a inovace, zejména mezi mladšími pracovníky, a pomohlo vytvořit nové podniky a rozvíjet ty stávající. Rozšířením regionální obchodní spolupráce vytvořila síť pro region přidanou hodnotu.

„Bez našich četných aktivit by byl odliv mladých lidí do měst mnohem větší.“

Florian Hamper, Společnost Kraft. Das Murtal, zástupce mluvčího

Název projektu	Společnost Kraft. Das Murtal – Síť podniků v západní části Horního Štýrska
Typ příjemce	Soukromá společnost
Období	2016–2018
Financování	<ul style="list-style-type: none"> • Celkový rozpočet: 465 340 EUR • Financování z EZFRV: 148 909 EUR • Vnitrostátní/regionální financování: 37 227 EUR • Soukromé: 279 204 EUR
Opatření PRV	M19 – LEADER
Další informace	https://kraft.dasmurtal.at/de/index.asp
Kontakt	kraft@dasmurtal.at

Sociální zaměstnávání na litevském venkově

Litevská venkovská komunita využila iniciativu LEADER k řešení problému úpadku sociálních služeb a zároveň vytvořila úspěšný příběh sociálního zaměstnávání.

V sociální ekonomice evropského venkova lze vytvořit celou řadu nových pracovních příležitostí.

Stejně jako mnoho venkovských oblastí v Evropě se i okolí Kaunasu ve střední Litvě potýká s odchodem mladých lidí. Z toho vyplývá potřeba péče o seniory, zavírání škol a dalších veřejných služeb.

Komunita jasně cítila potřebu domova pro seniory a přišla s nápadem přestavět starou školu, která byla několik let zavřená, na pečovatelský dům. Poté se obrátili na místní akční skupinu LAG v Kaunasu s žádostí o podporu.

„Kvůli vysoké míře emigrace zde nežije dostatek mladých lidí, kteří by se mohli postarat o své seniory. Proto jsme chtěli přestavět starou uzavřenou školu na domov pro seniory. Realizace projektu zvýší kvalitu života místních obyvatel.“

Virginija Petrauskienė, projektová manažerka

Místní akční skupina regionu Kaunas spolupracovala s komunitou na přípravě projektu LEADER. Jednali o tom s městem Kaunas, které se rozhodlo zřídit nový domov pro seniory. Místní akční skupina pomohla komunitě spolupracovat s obcí při získávání finančních prostředků a povolení.

Finanční prostředky z EZFRV byly použity na rekonstrukční práce, které zmodernizovaly exteriér budovy, a na nákup a instalaci nezbytného vybavení, včetně bezbariérového výtahu spojujícího přízemí a první patro, mobilní vany a zdravotnického nábytku.

Finanční pomoc poskytnutá iniciativou LEADER a obcí Kaunas umožnila také instalaci solárních panelů na ohřev vody, zateplení a výměnu oken. Vedle projektu dle iniciativy LEADER byly náklady na renovaci většiny interiéru budovy hrazeny ze samostatných prostředků ERDF.

Místní akční skupina regionu Kaunas spolupracovala s komunitou na přípravě projektu dle iniciativy LEADER a pomohla komunitě spolupracovat s obcí při získávání finančních prostředků a povolení.

Hlavními příjemci budou senioři ubytovaní v domě s pečovatelskou službou a jejich přátelé a rodina, kteří za nimi budou moci chodit a trávit s nimi čas.

Nové centrum nabízí 30 vyhrazených ubytovacích míst pro seniory a vytvořilo 18 pracovních míst na plný úvazek pro místní obyvatele. Tato práce je různorodá a jedním z úkolů nových zaměstnanců bude zapojit starší obyvatele do života venkovské komunity. Nositelé projektu se domnívají, že z tohoto projektu bude mít přímý nebo nepřímý prospěch 400 osob. Hlavními příjemci budou senioři ubytovaní v domě s pečovatelskou službou a jejich přátelé a rodina, kteří za nimi budou moci chodit a trávit s nimi čas. Sousedé a další členové komunity budou moci využívat komunitní služby a účastnit se aktivit nebo festivalů, které se budou v budově konat.

Jak vysvětlila projektová manažerka Virginija Petrauskienė, od počátku bylo v plánu nejen pečovat o seniory, ale také „umožnit komunitě, aby se zapojila do života našich obyvatel“. Obyvatelé tak budou i nadále součástí komunity a nebudou se cítit izolovaní.

„Iniciativa LEADER je jedním z klíčových opatření, které nabízí možnost realizace sociálních projektů, na jejichž řešení se podílejí všechny složky společnosti.“

Ilona Javičienė, národní koordinátorka iniciativy LEADER na Ministerstvu zemědělství

Tento projekt, v jehož rámci iniciativa LEADER pomáhá koordinovat podporu, která pomáhá komunitě realizovat návrhy projektů s přístupem zdola nahoru (bottom up), ukazuje, jak mohou inovace v sociální ekonomice zvýšit zaměstnanost na venkově.

Název projektu	Rekonstrukce budovy na adrese Knygnešio P. Varkalos 26, obec Girininkai
Typ příjemce	Veřejný subjekt
Období	2019–2021
Financování	<ul style="list-style-type: none"> • Celkový rozpočet: 230 000 EUR • Financování z EZFRV: 156 400 EUR • Vnitrostátní/regionální financování: 27 600 EUR • Soukromé: 46 000 EUR
Opatření PRV	M19 – LEADER
Další informace	<ul style="list-style-type: none"> • https://www.facebook.com/pages/_____category/Personal-Blog/Roku-Gerove-320695738396862/ • http://kaunorvvg.lt/en
Kontakt	roku.gerove@gmail.com

3. Venkovské komunity podporující začlenění

Sociální začleňování je dlouhodobý proces, jehož cílem je, aby se všechny skupiny lidí v komunitě cítily oceněné a důležité. To vyžaduje reagovat na různé potřeby společnosti a podporovat a integrovat zranitelné skupiny, jako jsou mládež, ženy, migranti, zdravotně postižení a starší lidé.

Mnoho úspěšných projektů je výsledkem kombinace schopností více zúčastněných stran – a využití podpory z programů rozvoje venkova – k řešení společných potřeb.

Komunity mohou podpořit kolektivní akci s cílem identifikovat a využít příležitosti, které zlepší životní podmínky v jejich oblastech. PRV, a zejména iniciativa LEADER, mohou pomoci identifikovat specifické potřeby na místní úrovni, řešit je prostřednictvím cílených opatření a propojit zúčastněné strany, aby se zajistila účinnější řešení.

PRV může podporovat činnosti, jako je sociální zemědělství, které využívá zemědělství jako prostředek proti izolaci zranitelných skupin. Takové projekty také nabízejí zemědělcům zajímavé možnosti diverzifikace příjmů.

Na straně 23 je podrobně popsáno, jak pečovatelská farma v belgickém Valonsku úspěšně využívá financování z PRV k podpoře sociální rehabilitace zranitelných osob a zároveň zkoumá možnosti diverzifikace farmy.

Nepříznivá demografická situace a slabší trh práce mohou být pro venkovské oblasti specifickou nevýhodou. Jedním ze způsobů, jak tyto problémy řešit, je podporovat mladé lidi, aby v těchto oblastech žili a pracovali.

Projekt podporovaný z PRV ve Španělsku (strana 25) se snaží přivést mladé lidi zpět do španělských venkovských oblastí.

Zásadní je partnerský přístup a průběžná komunikace a výměna informací mezi klíčovými zúčastněnými stranami. Kromě komunikace při zavádění projektu může být nedílnou součástí jeho průběžného úspěchu také nepřetržitý dialog mezi zúčastněnými stranami, zejména v případě projektů, které „propojují“ sociální začlenění s dalšími hospodářskými a environmentálními cíli.

Sociální farma v Nizozemsku využívá nizozemský program rozvoje venkova ke stimulaci místní produkce potravin a snaží se zvýšit povědomí místních zúčastněných stran (strana 27).

Cíl venkovských komunit podporujících začlenění vyžaduje reagovat na různé potřeby, včetně integrace různorodých a zranitelných skupin. Podpora integrace migrantů je způsob, jak využít příležitost, kterou tato obecně zranitelná skupina může přinést v boji proti vylidňování venkova.

Na straně 29 je uveden příklad nadnárodní spolupráce v rámci iniciativy LEADER, která podporuje výměnu zkušeností osvědčených postupů v oblasti integrace migrantů ve venkovských oblastech v celé EU.

Venkovské komunity podporující začlenění mají značné výhody, zejména pokud poskytují příležitosti a zaměstnání a zároveň řeší místní problémy. Atraktivní venkovské oblasti podporující začlenění jsou pulzujícím místem pro život a práci a PRV přispívá k jejich vytváření.

Zapojení zranitelných osob prostřednictvím sociálního zemědělství v Belgii

Projekt financovaný z EZFRV ve valonském venkově v Belgii dosáhl pozoruhodných výsledků v oblasti sociálního začleňování a připravuje půdu pro širší uznání přínosů sociálního zemědělství.

Nemocniční centrum Centre Hospitalier L'Accueil v Lierneux nedaleko Liège pomáhá pacientům s duševními problémy začlenit se zpět do společnosti již více než 130 let. V únoru 2017 se rozhodl využít svého venkovského prostředí a zahájit projekt „Positive Agritude“ financovaný z podopatření 16.9 valonského Programu rozvoje venkova, který podporuje diverzifikaci zemědělských a lesnických činností do odvětví zdravotnictví.

V rámci projektu nabízí nemocnice pacientům trpícím závislostmi, psychózou, depresí nebo problémy s učením možnost pracovat pět hodin týdně jako dobrovolník na jedné z 26 partnerských farem v okolí.

Hlavním cílem programu je opětovné začlenění do společnosti: díky tomu, že zranitelní lidé dostanou nějakou roli, cítí se lépe a podporují sociální interakci. Při krmení zvířat, údržbě zeleninové zahrady, opravě plotu nebo stříhání živého plotu se účastníci dostávají do kontaktu s přírodou, navazují přátelství, cítí se užiteční a (znovu) získávají sebedůvěru.

Partnerství začíná vždy na dobrovolné bázi pro obě strany. Adaptační fáze je nezbytná k posouzení, zda dvojice dobře spolupracuje. V případě potřeby může být na žádost kterékoli strany kdykoli zastaveno.

Díky financování z PRV mohla nemocnice přijmout dva vedoucí pracovníky na plný úvazek: ergoterapeuta a projektového manažera. Mají na starosti kontakt mezi zemědělci a pacienty, sledování podpory pacientů a rozvoj sítě.

V současné době se programu účastní 23 pacientů (21 mužů a dvě ženy).

Tato iniciativa je přínosná jak pro pacienty, tak pro zemědělce. Život v rytmu země a zvířat se stabilním rozvrhem činností a strukturou týdne může být pro každého zdrojem pohody. Pro zranitelné osoby je to obzvláště přínosné.

„Pozitivní efekt návratu k základům a přírodě je okamžitě patrný. Pacienti vystupují ze své ulity a více mluví. Jsou rádi, že se dostanou z nemocnice, daleko od neustálého dohledu lékařů, a že si mohou vytvořit vazby s farmářem a jeho rodinou, ale také se zvířaty.“

Manon Bernier, projektová manažerka

Projekt „Positive Agritude“ je jedním z 15 pilotních projektů, které zahájila Valonská síť pro rozvoj venkova na podporu sociálního zemědělství.

Jakmile se pacient začne cítit dobře, začne být méně závislý na lécích a trpí méně psychotickými epizodami a bolestmi hlavy. Někteří zhubnou, jiní omezí kouření. V některých případech jsou terapeutické přínosy takové, že pacienti nadobro opustí nemocnici a někteří si dokonce mohou najít práci, ačkoli to není hlavním cílem programu.

Týdenní návštěvy na farmě jsou přínosem i pro nemocnici, protože pacienti tráví čas mimo zařízení, což uvolňuje čas sociálním pracovníkům. Pacienti, kteří se účastní programu, potřebují méně léků, kratší dobu hospitalizace a mají tendenci se lépe a rychleji zotavovat.

Kromě výhod pro pacienty mají pozitivní dopady i na zemědělce. Přijetí dočasného asistenta jim nejen ulehčí pracovní zátěž a částečně i osamělost života na farmě, ale také jim poskytnou příležitost si s někým popovídat a vysvětlit mu svou práci. Znovu také objevují svou společenskou roli.

„Předávat znalosti je obohacující. Jedna farmářka se jednou svěřila, že se pro ni krmení telat stalo rutinou. Teprve při vysvětlování, jak se to dělá, si uvědomila, jak moc ji to baví.“

Manon Bernier, projektová manažerka

Projekt „Positive Agritude“ je jedním z 15 pilotních projektů, které zahájila Valonská síť pro rozvoj venkova v rámci PRV podopatření 16.9 týkajícího se diverzifikace a sociálního zemědělství. Toto opatření podporuje zemědělce, lesníky nebo místní ekologická sdružení s příslušnými zkušenostmi, kteří jsou ochotni přijmout zranitelné osoby a podpořit jejich integraci do komunity prostřednictvím praktických zkušeností. Hostitel využívá poradenství poskytované veřejnými sociálními službami.

Sociální zemědělství je považováno za inovativní a udržitelný způsob diverzifikace zemědělských činností, který zároveň přispívá k celkovému cíli sociálního začlenění zranitelných skupin. Záměrem je, aby každý zemědělec, který by chtěl rozvíjet partnerství tohoto druhu, byl právně uznán a získal zvláštní status, aby mohl mít ze svého zapojení příjem.

Po třech letech trvání projektu a po působivých výsledcích se tým projektu „Positive Agritude“ nyní snaží rozšířit počet účastníků i mimo zdi nemocnice. Bylo navázáno partnerství s týmem „na cestách“, který poskytuje domácí péči lidem, kteří mají problémy s duševním zdravím nebo závislostmi, ale nejsou hospitalizováni. Tito pacienti jsou sice samostatnější, ale stále trpí sociální izolací a prospělo by jim lepší začlenění do komunity.

„Pracujeme na propojení nemocnic, zranitelných osob a skutečného života. Lepší integrace zranitelných osob do komunity je výhodná pro všechny.“

Clementine Ransy, projektová manažerka

Název projektu	„Positive Agritude“ – venkovská síť pro sociální rehabilitaci zranitelných osob
Typ příjemce	Veřejná nemocnice
Období	2017–2019
Financování	<ul style="list-style-type: none"> • Celkový rozpočet: 491 500 EUR • Financování z EZFRV: 258 037 EUR • Vnitrostátní/regionální financování: 233 463 EUR
Opatření PRV	M16 – Spolupráce
Další informace	www.isosl.be/communication/press.aspx
Kontakt	f.dehareng@isosl.be

Návrat mladých lidí na španělský venkov

V rámci projektu dle iniciativy LEADER, který se snaží podpořit zaměstnanost mladých lidí ve španělských venkovských oblastech, byly vytvořeny různé nástroje a aktivity, které mají podpořit návrat mladých talentů do jejich místních oblastí po ukončení studia.

Španělsko patří k evropským zemím, které jsou nejvíce postiženy vylidňováním venkova. Země využívá své regionální programy rozvoje venkova k podpoře profesního a osobního rozvoje mladých lidí – a celé společnosti – ve venkovských oblastech. V souladu s tímto úsilím jsou mladí lidé v rámci současného regionálního rozvojového programu Katalánska prioritou ve všech katalánských místních akčních skupinách.

Consorti GAL Alt Urgell-Cerdanya, konsorcium 13 katalánských místních akčních skupin, obcí a sdružení, využilo v roce 2017 finanční prostředky z podopatření 19.3 – Spolupráce v rámci iniciativy LEADER katalánského PRV na vytvoření projektu „Odisseu“. Odysseus byl legendární řecký král, který po bojích v trojské válce prožil deset let zkoušek a dobrodružství, než se nakonec vrátil domů na Ithaku. Odysseův příběh se podobá (méně dramatické) situaci mladých lidí z venkovského prostředí, kteří odcházejí studovat do měst a pak se kvůli nedostatku pracovních příležitostí těžko vrací domů.

Mezi cíle projektu patřila podpora návratu mladých lidí do venkovských oblastí a jejich profesní integrace prostřednictvím podpory zaměstnanosti a podnikání mladých lidí.

Během jednoho roku byly v rámci projektu vytvořeny různé soubory akcí zaměřených na různé skupiny obyvatel: mladé lidi, kteří stále žijí na venkově, mladé lidi, kteří odešli studovat nebo pracovat do městských oblastí, místní podniky, širší veřejnost, která se zajímá o stěhování (zpět) na venkov a místní zemědělce. Většina aktivit byla nastavena tak, aby pokračovala i po skončení projektu. Pracovní setkání ve školách, podpora podnikání mladých lidí, networkingová setkání, informační dny a návštěvy místních podniků patřily mezi aktivity zaměřené na oslovení středoškoláků a mladých lidí v odborném vzdělávání v této oblasti. Zapojilo se přes 2 000 účastníků, kteří získali informace o inovativních podnicích ve svém okolí a o úspěšných případech lidí, kteří se vrací na venkov.

Prostřednictvím dotazníků a rozhovorů projekt získal přehled o tom, jaké pobídky by potřebovali mladí lidé, kteří odešli studovat nebo pracovat do městských oblastí, aby se vrátili na venkov. Rozhovory se často konaly na vlakových nádražích během nedělních cest do města a jejich cílem bylo také ověřit a rozšířit jejich znalosti o možnostech zaměstnání a poradenských službách dostupných v regionu. Výsledky byly využity k rozvoji dalších aktivit v rámci projektu „Odisseu“.

V rámci projektu byly vyvinuty nástroje, které řeší propast mezi podniky, tj. potenciálními zaměstnavateli, a univerzitami s velkým počtem mladých místních talentů. Řešení zahrnovala program stáží „Odisseu Practicum“ a online platformu „Retorna“.

První z nich je placený program stáží pro vysokoškolské studenty, kteří pracují v místních podnicích, přičemž mzda studentů je rozdělena rovným dílem mezi program a hostitelské podniky. Počet podniků zapojených do programu se zvýšil z 11 v roce 2017 (první ročník) na 112 v roce 2019 a placených stáží již využilo více než 170 mladých lidí. V každém ročníku získalo 12 % až 25 % účastníků po absolvování stáže alespoň roční smlouvu s hostitelskou společností.

Tento projekt financovaný z EZFRV se zaměřuje na mladé lidi z venkovského prostředí, kteří odcházejí studovat do měst a kvůli nedostatku pracovních příležitostí se mohou těžko vrátit domů.

Online platforma „Retorna“ („Vrať se“) pomáhá podnikům ve venkovských oblastech zaměstnávat místní talenty tím, že je spojuje s mladými odborníky (do 40 let). Od roku 2016 se na této platformě zaregistrovalo více než 360 lidí, většinou žen, a nejméně 20 místních firem si předplatilo službu, díky níž dostávají upozornění, pokud profil uživatele odpovídá některé z jejich nabídek práce.

S cílem reagovat na potřeby lidí, kteří se chtějí přestěhovat (zpět) do venkovských oblastí, byl v rámci projektu vytvořen „Viure Rural“ („Život na venkově“), což je online mapování více než 1 000 místních služeb a příležitostí v oblasti zaměstnanosti, vzdělávání, zdraví, bydlení, sportu, kultury, volného času, životního prostředí a mobility.

„Díky rostoucímu zájmu o venkovské oblasti je území aktivnější a hrdé na všechny zdroje, které může nabídnout.“

Mluvčí projektu „Odisseu“

Nakonec projekt „Odisseu“ provedl studii o nových subjektech v oblasti zemědělství v Katalánsku. Byl využit k definování výzev a návrhů na podporu generační obnovy v zemědělství a k doladění dalších projektových aktivit.

Online nástroje vyvinuté v rámci projektu a program stáží nadále přinášejí výsledky, včetně podpory podnikání a zlepšení zaměstnatelnosti mladých lidí, jakož i jejich zapojení do života na venkově, odkud pocházejí.

Název projektu	Odisseu
Typ příjemce	Místní akční skupiny, obce a sdružení
Období	2017
Financování	<ul style="list-style-type: none"> • Celkový rozpočet: 100 214 EUR • Financování z EZFRV: 43 092 EUR • Vnitrostátní/regionální financování: 57 122 EUR
Opatření PRV	M19 – LEADER/CLLD
Další informace	www.odisseujove.cat
Kontakt	info@odisseujove.cat

Bezodpadové sociální zemědělství v Nizozemsku

Na nizozemském venkově propojuje projekt financovaný z EZFRV sociální zemědělství, podporu místní produkce potravin a snižování plýtvání potravinami.

De Laarhoeve je soukromá sociální farma, kterou před 20 lety založila Judy Kerkhofs v Diessenu v jižním Nizozemsku. Cílem farmy je zaměstnat osoby s duševním onemocněním a poskytnout jim známé a bezpečné prostředí, aby se mohly uplatnit na trhu práce a zároveň pracovat podle svých nejlepších schopností. Zaměstnanci jsou školeni a podporováni, aby mohli plně rozvinout svůj potenciál, a farma je otevřena veřejnosti, aby podpořila komunikaci mezi zaměstnanci a zákazníky, kteří přicházejí nakupovat.

Stejně jako jiné sociální farmy i farma De Laarhoeve oplývá příběhy lidí, jejichž zdravotní stav se díky práci na farmě zlepšil. Mezi pozitivní výsledky patří méně stresu, méně problémů s chováním a v některých případech i menší potřeba léků. Farma zaměstnává 11 osob se speciálními potřebami, které jsou však schopné pracovat a které na farmu přicházejí prostřednictvím zdravotnických zařízení nebo místní samosprávy.

V posledních několika letech zpracovává zemědělské produkty – především ovoce a zeleninu z vlastního areálu nebo z okolních farem – které nejsou vhodné pro trh kvůli svému tvaru, barvě, zralosti nebo kvalitě. Tím se zamezí plýtvání potravinami a umožní se výroba pyré a džemů v malém měřítku.

V roce 2016 se majitelé farmy De Laarhoeve rozhodli zvýšit její kapacitu, aby mohli zpracovávat ovoce a zeleninu nižší kvality a zpracovávat je na zpracované produkty (marmelády, polévky, čatni nebo ragú), které se budou prodávat přímo na farmě.

Farma spojila síly se třemi místními zemědělskými výrobci: pěstitelem třešní Akkerbouwbedrijf Verschuure CV, pěstitelem ekologických rajčat Aldo BV a producentem vajec Cooperatie Heibloem. Součástí projektu byla také síť místních zemědělců, ZLTO (formálně nevládní organizace) a vzdělávací instituce Helicon (Helicon později ukončila účast na projektu a byla nahrazena HAS University of Applied Sciences v 's-Hertogenbosch).

Financování z podopatření 16.1 – Zřízení operačních skupin EIP-AGRI nizozemského Programu rozvoje venkova umožnilo předkladateli projektu a jeho partnerům navrhnout a postavit high-tech linku na zpracování potravin. Tato operační skupina EIP také zřídila moderní kuchyni, jejíž vybavení bylo vybráno s ohledem na bezpečnost zaměstnanců.

Při realizaci projektu se vyskytly určité problémy, včetně zpoždění plateb, což celý proces zpomalilo a vyžádalo si další administrativní práci. Výroba farmy De Laarhoeve se však již zvýšila a sestává ze tří druhů činností.

Farma zaměstnává 11 osob se speciálními potřebami, které se rovněž podílejí na zpracování zemědělských produktů.

Díky PRV tento projekt propojuje sociální zemědělství, podporu místní produkce potravin a snižování plýtvání potravinami.

Farma zpracovává vlastní zemědělské produkty a prodává je místním obchodům. Místní pěstitelé také přivážejí své produkty, které nejsou vhodné pro trh (například třešně), aby je zpracovali a zabalili ve farmě De Laarhoeve. Jakmile se tak stane, pěstitelé si výrobky (například

třešňový džem) odvezou zpět a prodávají je pod svou vlastní značkou. Farma De Laarhoeve v současné době obsluhuje 16 místních zemědělských společností. Farma vyrábí také pro jiné zákazníky (například místní dodavatele v pohostinství) a vždy používá místní nebo regionální produkty.

Farma spolupracuje převážně se zemědělci z jižní části Nizozemska (Severní Brabantsko, Limbursko, Zeeland, Gelderland) a snaží se získat pro spolupráci další zemědělce z okolí. Cílem je využívat vybavení farmy a zaměstnávat zaměstnance na plný úvazek, aby byl projekt finančně udržitelný.

Farma De Laarhoeve v současné době zaměstnává 13 osob, ale chce se rozrůst až na 35 zaměstnanců. Jejím cílem je také zapojit více logistických poskytovatelů, maloobchodníků a vzdělávacích organizací a vytvořit tak robustní síť usilující o snížení plýtvání potravinami, což je cíl, který je v souladu se strategií EU v oblasti biohospodářství a s cíli Zelené dohody EU.

„Největší dopad práce na farmě pro lidi s duševními problémy je, že mají cíl, mohou se uplatnit ve společnosti. Doma jsou klidnější a spokojenější a těší se z osobního rozvoje. V některých případech se dokonce snížilo užívání léků.“

Judy Kerkhofs, zakladatelka farmy De Laarhoeve

Název projektu	Sociální zemědělství a inovace produktů
Typ příjemce	Soukromá společnost
Období	2016–2019
Financování	<ul style="list-style-type: none"> • Celkový rozpočet: 529 378 EUR • Financování z EZFRV: 117 412 EUR • Vnitrostátní/regionální financování: 117 412 EUR • Soukromé financování: 294 554 EUR
Opatření PRV	M16 – Spolupráce
Další informace	<ul style="list-style-type: none"> • www.delaarhoeve.nl • https://ec.europa.eu/eip/agriculture/en/find-connect/projects/proeftuin-innovatie-streekproducten-brabant
Kontakt	info@delaarhoeve.nl

Využití iniciativy LEADER k podpoře integrace migrantů na evropském venkově

Projekt nadnárodní spolupráce v rámci iniciativy LEADER umožnil 16 místním akčním skupinám ve čtyřech různých zemích sdílet osvědčené postupy, jak učinit venkovské oblasti přívětivějšími pro migranty.

V posledních letech přichází do Evropy stále více migrantů, kteří prchají z konfliktních oblastí. Přestože nelze očekávat, že k jejich plné integraci dojde ze dne na den, jejich začlenění může venkovským oblastem nabídnout cenné příležitosti, mimo jiné jako reakci na vylidňování. Mnoho osvědčených postupů probíhá na místní úrovni a nadnárodní spolupráce, kterou umožňuje iniciativa LEADER, je může posunout o krok dál.

S vědomím dobré práce, která probíhá v jejich venkovských oblastech, a významu výměny osvědčených postupů se 16 místních akčních skupin z Rakouska, Finska, Německa a Švédska rozhodlo vytvořit projekt nadnárodní spolupráce (TNC), aby se vzájemně poučily ze svých zkušeností se začleňováním migrantů pomocí metody iniciativy LEADER.

Po třech nadnárodních partnerských setkáních podepsaly místní akční skupiny v listopadu 2016 dohodu o partnerství, v níž se zavázaly ke spolupráci na tři roky s využitím finančních prostředků z podopatření 19.3 – Činnosti spolupráce příslušných programů rozvoje venkova v rámci iniciativy LEADER.

Výsledný projekt TNC „Identifikace a výměna osvědčených postupů“, který vedla finská místní akční skupina Aisapari, zahrnoval sedm místních akčních skupin z Rakouska, sedm z Finska, jednu z Německa a jednu ze Švédska. Každá místní akční skupina se také spojila se svými místními zúčastněnými stranami, aby zajistila co nejširší sdílení znalostí získaných v rámci projektu.

Cílem projektu bylo vyměnit si osvědčené postupy v oblasti integrace a zjistit, jak může migrace přinést přidanou hodnotu pro venkovská území. Základním principem bylo, že migranti a uprchlíci se mohou stát hlavními aktéry a hybateli místního rozvoje vedeného komunitou. Rovnost žen a mužů byla zahrnuta do všech projektových aktivit.

Projekt vytvořil nadnárodní síť „místních integračních aktérů“ (z veřejného, soukromého a třetího sektoru) mezi partnerskými regiony a nabídl jim možnost učit se od sebe navzájem a dlouhodobě udržovat výměnu. Cílem bylo zvýšit zapojení migrantů do místních rozvojových aktivit a zvýšit povědomí obyvatel a úřadů o problematice migrace a přidané hodnotě integrace migrantů pro venkovské oblasti.

Řada osvědčených postupů v oblasti integrace migrantů probíhá na místní úrovni a nadnárodní spolupráce, kterou umožňuje iniciativa LEADER, je může posunout o krok dál.

Účastníci projektu získali sociální dovednosti, včetně větší sebedůvěry při veřejném vystupování, inspirace pro nové aktivity a silnější motivace.

V rámci projektu byly v každé partnerské zemi uspořádány studijní cesty a konference o různých aspektech migrace a integrace. Například Německo se zaměřilo na integraci na trhu práce, zatímco v Rakousku partneři diskutovali o různých integračních modelech a politických rámcích v jednotlivých zemích. Během návštěvy ve Švédsku si partneři prohloubili znalosti o problematice migrace a integrace a ve Finsku, kde se uskutečnila poslední návštěva, se

diskuse soustředily na praktické metody integrace a na emoce, s nimiž se setkávají při řešení nových a neznámých situací.

Každé konference se zúčastnilo 75 až 110 účastníků, včetně partnerů projektu, nevládních organizací, sdružení a dalších místních zúčastněných stran působících v oblasti integrace migrantů v zemi, kde se akce konala. Program konference zahrnoval prezentace, pracovní setkání s účastí místních obyvatel i nově příchozích a návštěvy integračních projektů, které nabízejí něco jedinečného nebo inovativního a jsou přenositelné do jiných kontextů.

Znalosti získané během projektu byly široce rozšířeny prostřednictvím místních akcí a vytváření sítí mezi účastníky a jejich místními kontakty. V závěrečné zprávě bylo shromážděno přibližně 50 inspirativních projektů ze zúčastněných zemí a další příklady osvědčených postupů a zkušenosti jsou i po formálním ukončení projektu sdíleny online prostřednictvím sociálních médií a blogu.

Jedním z hlavních výsledků projektu bylo navázání nových kontaktů mezi účastníky z různých zemí, což vedlo k novým aktivitám. Například v Rakousku založili členové sedmi zúčastněných místních akčních skupin po skončení projektu 17 nových sítí zabývajících se začleňováním migrantů, čímž vznikla celkem čtyři nová koordinační místa. Důležitým úspěchem projektu byly také sociální dovednosti, které účastníci získali, včetně větší sebedůvěry při vystupování na veřejnosti, inspirace pro nové aktivity a silnější motivace.

Financování z PRV pomohlo různým partnerům vytvořit vazby pro řešení tohoto složitého a někdy i zdrcujícího problému. Koordinace, kombinace znalostí a přenos know-how v rámci regionů i na mezinárodní úrovni byly motivující, přínosné a měly značný pozitivní dopad. Odborníci na integraci v jednotlivých regionech se již necítili izolovaní a bez vzájemné podpory. Projekt otevřel rozsáhlou síť partnerství, sdružení, organizací, dobrovolníků, uprchlíků a migrantů a přinesl účastníkům významnou přidanou hodnotu. Projekt přispěl k tomu, že účastníci byli více motivováni a aktivnější ve svých místních oblastech, což zlepšilo jejich každodenní integrační práci. Z toho by měli mít prospěch migranti usazující se ve venkovských oblastech.

Příklady dobré praxe shromážděné v každé zemi byly zahrnuty do závěrečné zprávy.

„Jsem rád, že tento projekt přispěl k větší motivaci a aktivitě účastníků v jejich místní práci. Tento projekt ukázal sílu občanské společnosti a to, čeho lze dosáhnout, když veřejné organizace a dobrovolníci spojí své síly. Viděli jsme, jak důležité je mít fórum a platformu pro místní víceodvětvovou spolupráci. Doufám, že se budou dále rozvíjet.“

Eeva Arpala, LAG Aisapari

Název projektu	Výměna osvědčených postupů v oblasti integrace přistěhovalců ve venkovských oblastech v EU
Typ příjemce	LAG (MAS)
Období	2016–2019
Financování	• Celkový rozpočet: 600 000 EUR • Financování z EZFRV: 252 000 EUR • Národní/regionální financování: 348 000 EUR
Opatření PRV	M19 – LEADER/CLLD

Další informace	<ul style="list-style-type: none"> • https://iirablog.files.wordpress.com/2019/05/final-report-2mm.pdf • www.ruralintegration.eu
Kontakt	eeva.arpala@aisapari.net

PŘEDCHOZÍ BROŽURY O PROJEKTECH EAFRD

Další inspirativní příklady projektů rozvoje venkova podpořených z EZFRV naleznete v předchozích vydáních brožury o projektech EZFRV. V každém vydání jsou zdůrazněny úspěšné příklady projektů na určité téma rozvoje venkova.

Ty jsou k dispozici v sekci Publikace na webu ENRD na adrese <https://enrd.ec.europa.eu>

Ceny venkovské inspirace (Rural Inspiration Awards) 2019

Biohospodářství (Bioeconomy)

Mládež a generační obnova (Youth and Generational Renewal)

Digitální a sociální inovace ve službách na venkově (Digital and Social Innovation in Rural Services)

Venkovské hospodářství účinně využívající zdroje (Resource-Efficient Rural Economies)

Podpora podnikání na venkově (Supporting Rural Business)

Přechod k ekologičtějším venkovským hospodářstvím (Transition to Greener Rural Economies)

Integrace migrantů a uprchlíků (Migrants and Refugee integration)

Inteligentní a konkurenceschopné venkovské oblasti (Smart and Competitive Rural Areas)

PUBLIKACE ENRD

Naše publikace vás informují o všech novinkách, názorech a vývoji v oblasti evropského rozvoje venkova!

Každá publikace ENRD vychází dvakrát ročně a je k dispozici v elektronické i tištěné podobě v šesti jazycích EU (DE, EN, ES, FR, IT, PL) <https://enrd.ec.europa.eu/publications/search>

Časopis „EU Rural Review“

Hlavní tematická publikace ENRD.

Brožura projektů EZFRV

Výběr projektů financovaných z EZFRV na konkrétní téma rozvoje venkova.

Časopis „Rural Connections“

Časopis ENRD, který přináší aktuální informace o politice a názory zúčastněných stran na rozvoj venkova v Evropě.

Zpravodaj „ENRD Newsletter“

Všechny nejnovější zprávy o rozvoji venkova v Evropě – jednou měsíčně přímo do vaší schránky! Přihlaste se k odběru zde https://enrd.ec.europa.eu/news-events/enrd-newsletter_en

ENRD online

Navštivte web ENRD

Přihlaste se k odběru zpravodaje „ENRD Newsletter“

Sledujte ENRD na sociálních sítích